



Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-449/16

Kerly Del Rosario Martinez Silva
versus
Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)
ja
Comune di Genova

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Corte d'appello di Genova)

Eelotsusetaotlus – Sotsiaalkindlustus – Määrus (EÜ) nr 883/2004 – Artikkel 3 – Pereküvitised – Direktiiv 2011/98/EL – Artikkel 12 – Õigus võrdsele kohtlemisele – Kolmanda riigi kodanik, kellel on ühtne luba

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (seitsmes koda) 21. juuni 2017. aasta otsus

- Sotsiaalkindlustus – Võõrtöötajad – Liidu õigusnormid – Esemeline kohaldamisala – Hõlmatud ja välja jäävad hüvitised – Eristuskriteeriumid*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 883/2004, artikli 3 lõige 1)
- Sotsiaalkindlustus – Pereküvitised – Mõiste – Vähemalt kolme alaealise lapsega peredele mõeldud toetus – Hõlmamine*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 883/2004, artikli 1 punkt z ja artikli 3 lõike 1 punkt j)
- Piirikontroll, varjupaik ja sisseränne – Sisserändepoliitika – Kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtne menetlus – Direktiiv 2011/98 – Õigus võrdsele kohtlemisele – Riigisisese normid, mis ei võimalda isikul, kel on ühtne luba, saada vähemalt kolme alaealise lapsega peredele mõeldud toetust – Lubamatus*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/98, artikli 2 punkt c, artikli 3 punkt c ja artikkel 12; nõukogu direktiiv 2003/109)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 20–22)

2. Mis puudutab küsimust, kas konkreetne hüvitis kuulub määruse nr 883/2004 artikli 3 lõike 1 punktis j silmas peetud pereküvitiste hulka, siis tuleb märkida, et vastavalt selle määruse artikli 1 punktile z tähistab mõiste „pereküvitised“ kõiki mitterahalisi või rahalisi hüvitisi perekulude katteks, välja arvatud määruse I lisas nimetatud ülalpidamistoetuse ning spetsiaalsete sünnitus- ja lapsendamistoetuste ettemaksud. Euroopa Kohus on juba otsustanud, et väljendit „perekonna väljaminekute katmine“ tuleb tõlgendada niisuguses tähenduses, et selle eesmärk on eelkõige avaliku

sektori panus perekonna eelarvesse, mis on mõeldud lapse ülalpidamisega seonduvate kulude katmiseks (vt selle kohta kohtuotsus, 19.9.2013, Hliddal ja Bornand, C-216/12 ja C-217/12, EU:C:2013:568, punkt 55 ning seal viidatud kohtupraktika).

Mis puudutab põhikohtuasjas vaatluse all olevat hüvitist, siis tuleneb Euroopa Kohtule esitatud toimikust esiteks, et kolmelapselise pere toetust makstakse toetusesaajatele, kes on seda taotlenud, sest seaduse nr 448/1998 artiklis 65 ette nähtud alaealiste laste arvuga seotud tingimus ja sissetulekutingimus on täidetud. Seda hüvitist antakse seega õiguslikult määratletud olukorra alusel, ilma et hinnataks individuaalselt ja kaalutusõiguse alusel taotleja isiklike vajadusi. Teisalt kujutab kolmelapselise pere toetus endast rahasummat, mis makstakse igal aastal toetusesaajatele ja mille eesmärk on korvata perekulusid. Tegemist on seega rahalise hüvitisega, mis kujutab endast avaliku sektori panust perekonna eelarvesse, eesmärgiga aidata kanda lapse ülalpidamisega seonduvaid kulusid.

Kõigist eelnevalt esitatud kaalutlustest tuleneb, et niisugune toetus nagu kolmelapselise pere toetus on sotsiaalkindlustushüvitis, mis kuulub määruse nr 883/2004 artikli 3 lõike 1 punktis j nimetatud perehüvitiste hulka.

(vt punktid 23–25)

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/98/EL kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused õigusnormid, nagu on põhikohtuasjas kõne all ja mille kohaselt kolmanda riigi kodanik, kellel on ühtne luba selle direktiivi artikli 2 punkti c mõttes, ei või saada niisugust toetust nagu 23. detsembri 1998. aasta seadusega nr 448 stabiliseerimise- ja arengu eesmärgil kehtestatud riiklikud rahastamise meetmed (legge n. 448 – Misura di finanza pubblica per la stabilizzazione e lo sviluppo) kehtestatud vähemalt kolme alaealise lapsega peredele mõeldud toetus.

Sellega seoses ilmneb direktiivi 2011/98 artikli 12 lõike 1 punktist e, koostoimes sama direktiivi artikli 3 lõike 1 punktiga c, et muu hulgas peavad selles sättes ette nähtud võrdsest kohtlemisest osa saama kolmanda riigi kodanikud, kes on lubatud liikmesriiki, et nad saaksid seal töötada kooskõlas liidu või riigisisese õigusega. Nii on see kolmanda riigi kodaniku puhul, kellel on ühtne luba kõnealuse direktiivi artikli 2 punkti c mõttes, kuivõrd selle sätte kohaselt võimaldab nimetatud luba sel kodanikul vabalt elada loa väljastanud liikmesriigi territooriumil ja seal töötada.

Vastavalt direktiivi 2011/98 artikli 12 lõike 2 punkti b esimesele lõigule võivad liikmesriigid aga piirata artikli 12 lõike 1 punkti e alusel kolmandatest riikidest pärit töötajatele antud õigusi, kuid mitte piirates neid õigusi nende kolmandatest riikidest pärit töötajate osas, kellel on töökoht või kes on töötanud vähemalt kuus kuud ja on registreeritud töötutena. Vastavalt sama direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b teisele lõigule võivad liikmesriigid lisaks otsustada, et selle direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti e ei kohaldata perehüvitiste osas nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel ei ole luba töötada liikmesriigis rohkem kui kuus kuud, nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel on luba õpinguteks, või nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel on lubatud töötada viisa alusel.

Sarnaselt direktiiviga 2003/109 on ka direktiivis 2011/98 nähtud teatavatele kolmanda riigi kodanikele õigus võrdsele kohtlemisele, mis kujutab endast üldreeglit; ka on seal loetletud, milliseid erandeid liikmesriigid võivad sellest õigusest sätestada. Nendele eranditele saab seega tugineda üksnes siis, kui asjassepuutuva liikmesriigi asutus, kes on pädev direktiivi rakendama, on selgelt öelnud, et neile eranditele võib tugineda (vt analoogia alusel kohtuotsus, 24.4.2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, punktid 86 ja 87).

(vt punktid 27–29 ja 32 ning resolutsioon)